

บทเรียนสำเร็จรูป
เรื่อง ภูมิศาสตร์ประเทศไทย
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
เล่มที่ 2

ภูมิศาสตร์ภาคเหนือ

พนัสดา ชำนาญนา

โรงเรียนพรหมคีรีพิทยาคม อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ภูมิศาสตร์ประเทศไทย เล่มที่ 2 ภูมิศาสตร์ภาคเหนือ เป็น นวัตกรรมทางการศึกษาที่ผู้สอนได้ทำการศึกษาและจัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็น สื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในการแก้ปัญหการเรียนรู้ในเรื่อง ภูมิศาสตร์ประเทศไทย สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีความรู้ ความเข้าใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเกี่ยวกับเรื่อง ภูมิศาสตร์ประเทศไทยต่ำกว่าเกณฑ์

บทเรียนสำเร็จรูปเล่มที่ 2 ภูมิศาสตร์ภาคเหนือ ประกอบด้วยตัวชี้วัดจุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ แบบทดสอบก่อนเรียน เนื้อหาความรู้ แบบฝึกหัด และแบบทดสอบหลัง เรียนพร้อมเฉลย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนพรหมคีรีพิทยาคม รองผู้อำนวยการกลุ่มงาน บริหารวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรมที่ให้การสนับสนุนในการจัดทำบทเรียนสำเร็จรูปนี้ ดร.นิสากร กล้าณรงค์ อาจารย์สาขาภูมิศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ดร.สุรพงศ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนนบพิด้าวิทยา นางจินตนาพร ญาณสูตร ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนโยธินบำรุง นายอนุวัตร ต้นตลิตตานนท์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเขาชัยสน นางจรี พัทธภัยสุข ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย 2 ผู้เชี่ยวชาญที่ให้คำแนะนำและตรวจสอบความถูกต้อง และสอดคล้องของเนื้อหา ตลอดจน ให้คำแนะนำ เพื่อการปรับปรุงแก้ไขจนบทเรียนสำเร็จรูปเล่มนี้มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ทางด้านเนื้อหา

หวังอย่างยิ่งว่าสื่อนวัตกรรมบทเรียนสำเร็จรูป เล่มที่ 2 ภูมิศาสตร์ภาคเหนือจะเป็น ประโยชน์อย่างยิ่งต่อครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา การเรียนรู้ มีความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ บทเรียนสำเร็จรูป

พนัสดา ชำนาญนา

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำแนะนำการใช้บทเรียนสำเร็จรูปสำหรับครู.....	1
คำแนะนำการใช้บทเรียนสำเร็จรูปสำหรับนักเรียน.....	2
ตัวชี้วัด.....	3
จุดประสงค์การเรียนรู้.....	3
สาระการเรียนรู้.....	3
แบบทดสอบก่อนเรียน.....	5
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน.....	8
กรอบนำ.....	10
กรอบที่ 1 ลักษณะทางกายภาพของภาคเหนือ ที่ตั้ง.....	11
กรอบที่ 2 ขนาด อาณาเขต.....	14
กรอบที่ 3 ลักษณะภูมิประเทศ.....	18
กรอบที่ 4 ลักษณะภูมิอากาศ.....	23
กรอบที่ 5 ฤดูกาล.....	25
กรอบที่ 6 ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรดิน.....	29
กรอบที่ 7 ทรัพยากรป่าไม้.....	32
กรอบที่ 12 ป่าไม้ผลัดใบ.....	48
กรอบที่ 8 ทรัพยากรน้ำ.....	36
กรอบที่ 9 ทรัพยากรแร่ธาตุ.....	40
กรอบที่ 10 ลักษณะทางสังคมของภาคเหนือ ลักษณะเศรษฐกิจ.....	45
กรอบที่ 11 ลักษณะประชากร.....	64
กรอบที่ 12 ลักษณะสังคมและวัฒนธรรม.....	64
กรอบสรุป.....	69
แบบฝึกหัด.....	70
เฉลยแบบฝึกหัด.....	71

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
แบบทดสอบหลังเรียน.....	72
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน.....	75
เกณฑ์การประเมิน.....	76
บรรณานุกรม.....	77

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. เหนือสุดยอดแดนสยาม อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย.....	11
2. แผนที่ภาคเหนือของประเทศไทยแสดงเขตจังหวัด.....	15
3. แผนที่ภาคเหนือของประเทศไทยแสดงภูมิประเทศ.....	19
4. คอยอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่.....	20
5. แม่น้ำปิง จังหวัดเชียงใหม่.....	22
6. แม่คะนิงบนใบไม้ บริเวณคอยอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่.....	26
7. พายุฤดูร้อน ทำให้มีลูกเห็บร่วง จังหวัดน่าน.....	26
8. ที่ราบหุบเขา อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่.....	37
9. ป่าดิบชื้น อุทยานแห่งชาติน้ำตกโยง จังหวัดนครศรีธรรมราช.....	43
10. ป่าดิบเขา.....	44
11. ป่าสน อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว จังหวัดอุดรดิษฐ์.....	44
12. ป่าพรุสิรินธร จังหวัดนราธิวาส.....	45
13. ป่าชายเลน ลุ่มน้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช.....	45
14. ป่าเบญจพรรณ.....	48
15. ป่าแดง ป่าแพะหรือป่าเต็งรัง.....	49
16. แม่น้ำเจ้าพระยา กรุงเทพมหานคร.....	51
17. เขื่อนภูมิพล กั้นแม่น้ำปิง จังหวัดตาก.....	52
18. เขื่อนสิริกิติ์ กั้นแม่น้ำน่าน เขื่อนดินขนาดใหญ่ที่สุด จังหวัดอุดรดิษฐ์.....	52
19. แร่ฟลูออไรต์.....	55
20. แท่นขุดเจาะแก๊สธรรมชาติในอ่าวไทย บริษัทการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย	56

คำแนะนำการใช้บทเรียนสำเร็จรูปสำหรับครู

1. ศึกษาและปฏิบัติตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
2. ศึกษาบทเรียนสำเร็จรูปก่อนนำไปใช้
3. แนะนำให้นักเรียนอ่านคำชี้แจงการใช้บทเรียนสำเร็จรูปอย่างละเอียด และปฏิบัติตามขั้นตอนทุกกรอบจนจบ
4. ถ้านักเรียนคนใดศึกษาบทเรียนแล้วยังไม่เข้าใจ ครูชี้แนะให้นักเรียนยืมบทเรียนสำเร็จรูปไปศึกษาที่โรงเรียนในช่วงเวลาว่างและที่บ้าน จะช่วยให้เข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น
5. ในระหว่างที่นักเรียนศึกษาบทเรียนสำเร็จรูป ครูควรดูแลให้คำแนะนำ และให้กำลังใจนักเรียนอย่างใกล้ชิด
6. ผลการปฏิบัติกิจกรรมสามารถนำไปประกอบการพิจารณาวัดและประเมินผล
การเรียนรู้ได้

คำแนะนำการใช้บทเรียนสำเร็จรูปสำหรับนักเรียน

1. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อต้องการวัดความรู้พื้นฐานของนักเรียน
2. ตรวจคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน โดยดูจากเฉลยที่ให้ไว้
3. ศึกษาและทำความเข้าใจในเนื้อหาแต่ละกรอบ พร้อมทั้งตอบคำถามท้าย

กรอบ

โดยไม่เข้าไปดูคำตอบก่อน

4. ตรวจคำตอบในแต่ละกรอบ โดยดูคำตอบจากกรอบเฉลย
5. ถ้านักเรียนตอบถูกต้อง แสดงว่านักเรียนศึกษาเนื้อหาในบทเรียนเข้าใจดี

แล้ว

ให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาในกรอบต่อไปเรื่อย ๆ จนจบ

6. ถ้ามีปัญหาหรือข้อสงสัยให้ถามครู
7. เมื่อศึกษาจบแล้ว ให้บันทึกผลการศึกษาลงในสมุดส่งครู
8. เมื่อทำกิจกรรมครบทุกกิจกรรมแล้ว ให้ทำแบบทดสอบหลังเรียน ถ้าตอบ

ถูก

มากกว่าร้อยละ 80 แสดงว่า ผ่าน แต่ถ้าตอบถูกน้อยกว่าร้อยละ 80

ให้นักเรียนกลับไปศึกษาเนื้อหาใหม่ แล้วกลับมาทำแบบทดสอบหลังเรียนอีกครั้ง

ในการศึกษาบทเรียนสำเร็จรูป
เพื่อน ๆ ต้องปฏิบัติตาม
คำแนะนำอย่างเคร่งครัดครับ

ตัวชี้วัด

เลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ (ลูกโลก แผนที่ กราฟ แผนภูมิ) ในการสืบค้นข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพ และสังคมของประเทศไทย และทวีปเอเชีย ออสเตรเลีย และโอเชียเนีย (มฐ.ศ 5.1 ม.1/1)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายลักษณะทางกายภาพและสังคมของภาคเหนือได้
2. จำแนกลักษณะทางกายภาพและสังคมของภาคเหนือได้
3. เห็นความสำคัญของลักษณะทางกายภาพและสังคมของภาคเหนือในฐานะที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของประชากรในภาคเหนือ

สาระการเรียนรู้

1. ลักษณะทางกายภาพของภาคเหนือ
2. ลักษณะทางสังคมของภาคเหนือ

สวัสดีครับ ฟ้าใส
เป็นอย่างไรบ้าง วันนี้มีอะไร
ให้ครูช่วยบ้างครับ

สวัสดีค่ะ ครู
วันนี้ที่โรงเรียนคุณครูสอน
เรื่อง ภูมิศาสตร์ภาคเหนือ
แต่ฟ้าใสไม่เข้าใจอีกแล้วค่ะ
ครูช่วยอธิบายให้ฟังหน่อยสิค่ะ

ได้ซี ฟ้าใส เราไปทำความเข้าใจ
พร้อม ๆ กัน แต่ก่อนอื่นให้
ฟ้าใสทำแบบทดสอบก่อนเรียน
เพื่อวัดความรู้พื้นฐานก่อนครับ

รายวิชา สังคมศึกษา 1(ส21101)	แบบทดสอบก่อนเรียน	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
เรื่อง ภูมิศาสตร์ภาคเหนือ		ปีการศึกษา 2553
จำนวน 10 ข้อ		เวลา 10 นาที

คำชี้แจง แบบทดสอบเป็นแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

เรื่อง ภูมิศาสตร์ภาคเหนือ

คำสั่ง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวและทำเครื่องหมายกากบาท (X) ในกระดาษคำตอบ

- ดินแดนที่อยู่เหนือสุดของภาคเหนือ คือ ที่ใด
 - อำเภอปัว จังหวัดน่าน
 - อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์
 - อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย
 - อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
- ยอดดอยอินทนนท์ ซึ่งเป็นยอดเขาที่สูงที่สุดในประเทศไทยอยู่ในจังหวัดใด
 - น่าน
 - แพร่
 - ลำปาง
 - เชียงใหม่
- ข้อใดเป็นลักษณะภูมิประเทศที่ปรากฏเด่นชัดของภาคเหนือ
 - เทือกเขาและที่ราบระหว่างเทือกเขา
 - ที่ราบลุ่มแคบ ๆ บริเวณชายฝั่งทะเล
 - ที่ราบกว้างใหญ่และมีแม่น้ำไหลผ่าน
 - แอ่งที่ราบและเทือกเขาบริเวณขอบของภาค

4. จังหวัดใดที่มีปริมาณน้ำฝนมากที่สุด
 - ก. ลำพูน
 - ข. เชียงราย
 - ค. เชียงใหม่
 - ง. แม่ฮ่องสอน
5. แหล่งน้ำธรรมชาติที่ใหญ่ที่สุดในภาคเหนือคือข้อใด
 - ก. ฝาย
 - ข. อ่างน้ำล้น
 - ค. กว๊านพะเยา
 - ง. เขื่อนสิริกิติ์
6. ดินในภาคเหนือประเภทใดเหมาะในการเพาะปลูก
 - ก. ดินร่วน
 - ข. ดินเหนียว
 - ค. ดินร่วนปนทราย
 - ง. ดินที่ราบลุ่มแม่น้ำและที่ราบระหว่างเทือกเขา
7. ลิกไนต์พบมากที่จังหวัดใด
 - ก. ลำพูน
 - ข. ลำปาง
 - ค. เชียงราย
 - ง. เชียงใหม่
8. ป่าไม้ประเภทใดพบมากในภาคเหนือ
 - ก. ป่าไผ่
 - ข. ป่าดิบ
 - ค. ป่าชายเลน
 - ง. ป่าเบญจพรรณ
9. ชาวไทยภาคเหนือส่วนใหญ่สืบเชื้อสายใด

- ก. ไทยลื้อ
- ข. ไทยเงิน
- ค. ไทยโยนก
- ง. ไทยใหญ่หรือเงี้ยว

10. จังหวัดใดในภาคเหนือเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจที่สำคัญที่สุด

- ก. แพร่
- ข. ลำพูน
- ค. เชียงราย
- ง. เชียงใหม่

ทำแบบทดสอบเสร็จแล้ว
ตรวจคำตอบหน้าถัดไปครับ

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

1. ค
2. ง
3. ก
4. ข
5. ค
6. ง
7. ข
8. ง
9. ค
10. ง

เป็นอย่างไรบ้างครับ ฟังใส
ทำแบบทดสอบก่อนเรียน
ได้คะแนนเท่าไรเอ่ย

ทำไมไม่ถูกเลย
ได้ 2 คะแนนเองค่ะ
ทำอะไรดี ภูเขา

ไม่เป็นไรครับ ได้คะแนนน้อย
อย่ากังวลนะครับ ขอให้ตั้งใจศึกษา
บทเรียนต่อไป แต่อย่าลืมปฏิบัติตาม
ขั้นตอนอย่างเคร่งครัด นะครับ

กรอบนำ

สวัสดีครับเพื่อน ๆ ที่น่ารักทุกคน
ฉบับนี้เป็นบทเรียนสำเร็จรูป
เรื่อง ภูมิศาสตร์ภาคเหนือ
ถ้าเพื่อน ๆ อยากทราบว่าทำไม
ภาคเหนือของเรามีแหล่งท่องเที่ยว
มากมายโปรดอ่านต่อไปนะคะ

ค่ะ ภูเขา พวกเราริပ်ไปศึกษากันเถอะ
ในหน้าถัดไปคะ ฟ้าใสอยากไปเที่ยว
ภาคเหนือแล้วซี

กรอบที่ 1

ลักษณะทางกายภาพของภาคเหนือ

ที่ตั้ง

ภาคเหนือมีตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ดังนี้

จุดเหนือสุด อยู่ที่ละติจูด $20^{\circ} 27'$ เหนือ ดินแดนที่อยู่เหนือสุดของภาคเหนือ คือ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

จุดใต้สุด อยู่ที่ละติจูด $17^{\circ} 10'$ เหนือ ดินแดนที่อยู่ใต้สุดของภาคเหนือ คือ อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์

จุดตะวันออกสุด อยู่ที่ลองจิจูด $101^{\circ} 10'$ ตะวันออก ดินแดนที่อยู่ตะวันออกสุดของภาคเหนือ คือ อำเภอปัว จังหวัดน่าน

จุดตะวันตกสุด อยู่ที่ลองจิจูด $97^{\circ} 22'$ ตะวันออก ดินแดนที่อยู่ตะวันตกสุดของภาคเหนือ คือ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ภาพที่ 1 เหนือสุดยอดแดนสยาม อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

ที่มา : <http://www.google.co.th/imgres?start=18&num>

สืบค้นข้อมูลเมื่อ 3 สิงหาคม 2552

ศึกษาเรียบร้อยแล้ว ตอบคำถามคู่มือเข้าใจ
หรือเปล่า ถ้าตอบถูกแสดงว่าเข้าใจ
ถ้าตอบผิดแสดงว่าไม่เข้าใจ
อ่านใหม่เลยครับ

ตอบคำถามเสร็จแล้ว ตรวจสอบคำตอบ
จากเฉลยหน้าถัดไปครับ

คำถามกรอบที่ 1

1. ดินแดนที่อยู่เหนือสุดของภาคเหนือ คือ.....
2. จังหวัดน่าน อยู่ทาง.....ของภาคเหนือ

เฉลยกรอบที่ 1

1. ดินแดนที่อยู่เหนือสุดของภาคเหนือ คือ อำเภอแม่สาย จังหวัด
เชียงราย
2. จังหวัดน่าน อยู่ทางตะวันออกสุดของภาคเหนือ

เยี่ยมมากเลยครับ
ตอบถูกต้อง เรามาศึกษาต่อไปว่า
ภาคเหนือของเรามีขนาดอย่างไร
ครับ

ค่ะ ฟ้าใสอยากทราบเหมือนกัน
เราไปศึกษาพร้อมๆกันเลยค่ะ

กรอบที่ 2

ขนาด

ภาคเหนือมีเนื้อที่ทั้งหมด 93,690 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 18.25 ของเนื้อที่ประเทศ เป็นภาคที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 2 ของประเทศ รองมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วยพื้นที่ 9 จังหวัด ได้แก่ เชียงราย เชียงใหม่ ลำปาง แม่ฮ่องสอน ลำพูน แพร่ น่าน อุตรดิตถ์ และพะเยา

อาณาเขต

ภาคเหนือมีอาณาเขตติดต่อกับดินแดนต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ประเทศพม่าและประเทศลาว
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ประเทศลาว
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ประเทศพม่า
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ภาคกลางและภาคตะวันตก

เดี๋ยวเราไปศึกษาแผนที่แสดง
เขตจังหวัดของภาคเหนือ
ในหน้าถัดไปก่อนครับ

ภาพที่ 2 แผนที่ภาคเหนือของประเทศไทยแสดงเขตจังหวัด

ที่มา : นิคม สุมงคล คู่มือเตรียมสอบสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.1 หน้า 200

ศึกษาเรื่องขนาดและอาณาเขต
ของภาคเหนือแล้ว ตอบคำถาม
ดูซิ ว่าเข้าใจหรือไม่ เมื่อตอบเสร็จ
แล้ว ให้ตรวจคำตอบในกรอบ
ถัดไปครับ

คำถามกรอบที่ 2

คำสั่ง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวและทำเครื่องหมายกากบาท (×) ในกระดาษคำตอบ

1. พื้นที่ภาคเหนือมีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่เท่าไรในประเทศไทย

ก. อันดับ 1

ข. อันดับ 2

ค. อันดับ 3

ง. อันดับ 4

2. จังหวัดใดในภาคเหนือมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศพม่า

ก. น่าน

ข. แพร่

ค. อุตรดิตถ์

ง. แม่ฮ่องสอน

3. ภาคเหนือมีอาณาเขตทางทิศใต้ ติดต่อกับภาคใด

ก. ภาคใต้

ข. ภาคกลาง

ค. ภาคตะวันออก

ง. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เฉลยกรอบที่ 2

1. ข. อันดับ 2

2. ง. แม่ฮ่องสอน

3. ข. ภาคกลาง

ฟ้าใสอยากรู้ว่ายอดเขา
ที่สูงที่สุดในประเทศไทย
อยู่ที่ไหนค่ะ

ได้ครับ กรอบถัดไป เราจะได้
ศึกษาภูมิประเทศของภาคเหนือ
ของเราแล้วครับ

ลักษณะภูมิประเทศ

ภูมิประเทศของภาคเหนือ ส่วนใหญ่ประกอบด้วยเทือกเขาสูงทอดยาวขนานกันแนวเหนือ – ใต้ เรียงขนานกันจากทิศตะวันตกไปทิศตะวันออก กล่าวได้ว่าภาคเหนือมีพื้นที่ภูเขาสูงกว่าภาคอื่น ๆ ทั้งหมด กล่าวคือ บริเวณที่เป็นภูเขาประมาณ

$\frac{3}{4}$ ของภาค ส่วนบริเวณที่ราบมีเพียง $\frac{1}{4}$ เท่านั้น เทือกเขาที่สำคัญได้แก่ เทือกเขาหลวงพระบาง เทือกเขาผีปันน้ำ เทือกเขาแดนลาว และเทือกเขาถนนธงชัย ซึ่งมี ดอยอินทนนท์ (เดิมชื่อดอยอ่างกา) เป็นยอดเขาที่สูงที่สุดในประเทศไทย มีความสูงประมาณ 2,565 เมตร อยู่ในบริเวณเทือกเขาถนนธงชัย อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

สำหรับระหว่างเทือกเขาในภาคเหนือนี้จะมีที่ราบระหว่างหุบเขา ซึ่งเป็นที่ราบแคบ ๆ ซึ่งมีแม่น้ำซึ่งเกิดจากเทือกเขาเหล่านั้น ไหลผ่านที่ราบระหว่างหุบเขา จึงทำให้ที่ราบบริเวณระหว่างหุบเขาเป็นที่ราบที่อุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การเพาะปลูกจึงทำให้เขตดังกล่าวมีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่น เช่น จังหวัดเชียงใหม่ ลำปาง เชียงราย ลำพูน เป็นต้น

แม่น้ำในภาคเหนือ แบ่งได้ 3 กลุ่ม ดังนี้ คือ

1. แม่น้ำที่ไหลลงแม่น้ำเจ้าพระยา ได้แก่ แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม แม่น้ำน่าน

รวมทั้งแม่น้ำสายอื่น ๆ ซึ่งเป็นสาขาของแม่น้ำดังกล่าวด้วย

2. แม่น้ำที่ไหลลงแม่น้ำสาละวิน ได้แก่ แม่น้ำปาย และแม่น้ำยวม
3. แม่น้ำที่ไหลลงแม่น้ำโขง ได้แก่ แม่น้ำกก แม่น้ำสาย แม่น้ำรวก และแม่น้ำอิง

เดี๋ยวเพื่อน ๆ ไปดูแผนที่และภาพในกรอบถัดไปครับ

ภาคเหนือ NORTHERN REGION

ภาพที่ 2 แม่น้ำโกลก จังหวัดนราธิวาส

ที่มา : <http://images.search.conduit.com/ImagePreview/?q=>

สืบค้นข้อมูลเมื่อ 2 สิงหาคม 2552

ภาพที่ 3 แผนที่ภาคเหนือของประเทศไทยแสดงภูมิประเทศ

ที่มา : จพาลกรณ์ มหาวิทยาลัย ภูมิศาสตร์ประเทศไทย หน้า 26

ภาพที่ 4 คอยอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่

ที่มา : <http://learners.in.th/file/meetiabox/P1030242.JPG>

สืบค้นข้อมูลเมื่อ 4 สิงหาคม 2552

ภาพที่ 5 แม่น้ำปิง จังหวัดเชียงใหม่

ที่มา : <http://www.google.co.th/imgres?hl=th&biw=1280&bih=613&gbv=>

สืบค้นข้อมูลเมื่อ 4 สิงหาคม 2552

ศึกษาเรื่องภูมิประเทศแล้ว
ตอบคำถามคูชิ ว่าเข้าใจหรือไม่
เมื่อตอบเสร็จแล้ว ให้ตรวจ
คำตอบในกรอบถัดไปครับ

ค่ะ พี่สาวจะพยายามตอบ
คำถามให้ถูกต้องหมดเลยค่ะ

คำถามกรอบที่ 3

1. เทือกเขาที่สำคัญในภาคเหนือ ได้แก่.....
2. ยอดเขาที่สูงที่สุดในประเทศไทย คือในจังหวัด.....
3. แม่น้ำที่ไหลลงแม่น้ำเจ้าพระยา ได้แก่.....

เฉลยกรอบที่ 3

1. เทือกเขาที่สำคัญในภาคเหนือ ได้แก่ เทือกเขาหลวงพระบาง
เทือกเขาผีปันน้ำ เทือกเขาแดนลาว และเทือกเขานนรงชัย
2. ยอดเขาที่สูงที่สุดในประเทศไทย คือ ดอยอินทนนท์
จังหวัดเชียงใหม่
3. แม่น้ำที่ไหลลงแม่น้ำเจ้าพระยา ได้แก่ แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง
แม่น้ำยม แม่น้ำน่าน

เยี่ยมมากครับ ตอบถูกต้อง ฟ้าใส
เข้าใจลักษณะภูมิประเทศของ
ภาคเหนือแล้ว ในกรอบถัดไป
ศึกษาเกี่ยวกับ ภูมิอากาศครับ

กะฟ้าใสอยากทราบว่า
จังหวัดใดหนาวที่สุด
ในภาคเหนือคะ

กรอบที่ 4

ลักษณะภูมิอากาศ

1. ประเภทภูมิอากาศ ภาคเหนือมีภูมิอากาศแบบร้อนชื้นสลับร้อนแห้งแล้ง

2. อุณหภูมิ โดยที่ภาคเหนือตั้งอยู่ในภาคพื้นทวีปมากที่สุด อุณหภูมิจึงสูงมาก มีอุณหภูมิสูงสุด 44.5 องศาเซลเซียส ที่จังหวัดอุตรดิตถ์ เป็นอุณหภูมิที่สูงสุดของภาค และของประเทศ ฤดูหนาวอากาศเย็นมีอุณหภูมิต่ำสุด คือ 1 องศาเซลเซียสที่ จังหวัด เชียงราย

3. ปริมาณฝน ภาคเหนือได้รับฝนส่วนใหญ่ในช่วงฤดูฝนที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ พัดผ่านประเทศไทย และได้รับฝนจากพายุดีเปรสชันที่พัดมาจากทะเลจีนใต้ จังหวัดที่มีปริมาณน้ำฝนมากที่สุดของภาคเหนือ คือ จังหวัดเชียงราย จังหวัดที่มีปริมาณน้ำฝน น้อยที่สุด คือ จังหวัดลำพูน

ลองตอบคำถามดูซิครับ ว่าเข้าใจ
หรือไม่ เมื่อตอบเสร็จแล้ว ให้
ตรวจคำตอบในกรอบถัดไปครับ

คำถามกรอบที่ 4

1. ภาคเหนือมีภูมิอากาศแบบ.....
2. จังหวัด.....ที่มีปริมาณน้ำฝนและหนาวมากที่สุดในภาคเหนือ
3. ปริมาณฝนภาคเหนือเกิดจากอิทธิพลของ.....

เฉลยกรอบที่ 4

1. ภาคเหนือมีภูมิอากาศแบบร้อนชื้นสลับร้อนแห้งแล้ง
2. จังหวัดเชียงราย ที่มีปริมาณน้ำฝนและหนาวมากที่สุดในภาคเหนือ
3. ปริมาณฝนภาคเหนือเกิดจากอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และพายุดีเปรสชัน

4. ฤดูกาล ภาคเหนือมี 3 ฤดู คือ ฤดูฝน ฤดูหนาว และฤดูร้อน

4.1 ฤดูฝน จะเริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคม และไปสิ้นสุดฤดูในเดือนกันยายนหรือต้นเดือนตุลาคม ฝนที่ตกเป็นฝนจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดมาจากอ่าวเบงกอล กับฝนจากพายุดีเปรสชันที่พัดจากทะเลจีนใต้

4.2 ฤดูร้อน เริ่มต้นประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ และไปสิ้นสุดประมาณกลางเดือนพฤษภาคม ในเดือนกุมภาพันธ์มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเริ่มอ่อนกำลังลง ทำให้ลมตะวันออกเฉียงใต้จากทะเลจีนใต้มีกำลังแรงขึ้น เป็นผลให้เกิดพายุฤดูร้อนขึ้นในภาคเหนือเป็นครั้งคราว ในเดือนมีนาคม และเมษายนอุณหภูมิในภาคเหนือสูงขึ้นมาก

4.3 ฤดูหนาว เป็นฤดูของมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ เริ่มต้นประมาณกลางเดือนตุลาคมและสิ้นสุดประมาณเดือนกุมภาพันธ์ ฤดูหนาวในภาคเหนือ มีลักษณะเห็นเด่นชัดกว่าภาคกลาง เพราะอยู่ใกล้แนวเคลื่อนที่ของอากาศหนาวเย็นที่เคลื่อนที่จากเขตความกดอากาศสูงในไซบีเรีย และผ่านประเทศจีนมาสู่ประเทศไทย ซึ่งภาคเหนืออากาศหนาวเย็นกว่าทุกภาคบางปีเกิดปรากฏการณ์แม่คะนิง เกิดจากสภาพอากาศที่หนาวจัด จนทำให้น้ำค้างที่ปกคลุมต้นหญ้าและใบไม้ในช่วงกลางดึก กลายเป็นน้ำแข็งในช่วงเช้า จนทำให้ต้นหญ้าและใบไม้กลายเป็นสีขาวโพลนไปทั่วบริเวณ

เดี๋ยวเพื่อน ๆ ไปดูภาพในกรอบ
ถัดไปและตอบคำถามครับ

ภาพที่ 6 แม่คะนึ่งบนใบไม้ บริเวณคอกอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่
ที่มา : <http://www.talkystory.com/wp-content/uploads/2010/11/163928.jpg>
สืบค้นข้อมูลเมื่อ 5 สิงหาคม 2552

ภาพที่ 7 พายุลูกเห็บ จังหวัดน่าน
ที่มา : <http://www.siamvolunteer.com/autopagev4/show>
สืบค้นข้อมูลเมื่อ 5 สิงหาคม 2552

ศึกษาเรื่องฤดูกาลแล้ว
ตอบคำถามคูชิ ว่าเข้าใจหรือไม่
เมื่อตอบเสร็จแล้ว ให้ตรวจ
คำตอบในกรอบถัดไปครับ

คำถามกรอบที่ 5

คำสั่ง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวและทำเครื่องหมายกากบาท (✕) ในกระดาษคำตอบ

1. ฤดูฝนในภาคเหนือ เกิดจากอิทธิพลของสิ่งใด
 - ก. ลมว่าว
 - ข. ลมบกลมทะเล
 - ค. ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้
 - ง. ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ
2. ช่วงเดือนใดที่ภาคเหนือมีอุณหภูมิสูงมากขึ้น
 - ก. ธันวาคม – มกราคม
 - ข. มีนาคม – เมษายน
 - ค. กุมภาพันธ์ – มีนาคม
 - ง. มกราคม – กุมภาพันธ์
3. แม่คะนิงเกิดในช่วงฤดูใด
 - ก. ฤดูร้อน
 - ข. ฤดูฝน
 - ค. ฤดูหนาว
 - ง. ฤดูร้อนและฤดูฝน

เฉลยกรอบที่ 5

1. ค. ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้
2. ข. มีนาคม – เมฆायน
3. ค. ฤดูหนาว

เยี่ยมมากครับ ตอบถูกต้อง
ต่อไปศึกษาทรัพยากรดิน
ในกรอบถัดไปครับ

ค่ะเราริบไปศึกษากัน
เถอะค่ะ

ทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรดิน

เนื่องจากภาคเหนือมีภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขา และที่สูง พื้นที่เพาะปลูกมีน้อย เป็นดินที่มีคุณภาพไม่ดีนัก เนื่องจากเป็นดินร่วนอุ้มน้ำไม่ดีจึงใช้เพาะปลูกได้ไม่นานก็หมดความอุดมสมบูรณ์ไป จำเป็นต้องใช้ปุ๋ยช่วยมาก ดินที่เหมาะสมสำหรับการ

เพาะปลูกในภาคเหนือ ได้แก่ ดินในเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ และที่ราบระหว่างภูเขา แต่มี
ไม่มาก คือ ประมาณร้อยละ 20 ของเนื้อที่ภูมิภาคนี้เท่านั้น

ภาพที่ 8 ที่ราบหุบเขาในอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

ที่มา : <http://www.bloggang.com/mainblog.php?id>

สืบค้นข้อมูลเมื่อ 5 สิงหาคม 2552

เมื่อศึกษาเรื่องทรัพยากรดิน
แล้วในกรอบที่ 6 เรามาตอบ
คำถาม ลงมือทำได้เลยครับ

ค่ะ ฟังไสศึกษาเข้าใจแล้วและ
จะตอบคำถามให้ถูกต้อง
ทุกข้อเลยค่ะ

คำถามรอบที่ 6

1. ดินในภาคเหนือคุณภาพไม่ดี เนื่องจากมี.....
2. ดินที่เหมาะสมในการเพาะปลูกในภาคเหนือ ได้แก่.....

เฉลยรอบที่ 6

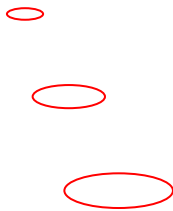
1. ดินในภาคเหนือคุณภาพไม่ดี เนื่องจากเป็นดินร่วนซุยน้ำไม่ดี จึงใช้เพาะปลูกได้ไม่นานก็หมดความอุดมสมบูรณ์
2. ดินที่เหมาะสมในการเพาะปลูกในภาคเหนือ ได้แก่ดินในเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ และที่ราบระหว่างภูเขา

เก่งมาก ฟ้าใส
ตอบคำถาม ได้ถูกต้องครับ

ภูฟ้า ป่าไม้ในภาคเหนือ
มีสภาพเป็นอย่างไร
อยากไปศึกษาแล้วซิคะ

เดี๋ยวเราไปศึกษาพร้อม ๆ กัน
ในกรอบถัดไป ครับ

ทรัพยากรป่าไม้

ภาคเหนือเป็นภาคที่มีป่าไม้อุดมสมบูรณ์ที่สุด จังหวัดที่มีป่าไม้มากที่สุดของภาคเหนือ คือ จังหวัดเชียงใหม่ 14,060 ตารางกิโลเมตร รองลงมา คือ จังหวัดแม่ฮ่องสอน 8,763 ตารางกิโลเมตร จังหวัดที่มีป่าไม้หนาแน่นที่สุด คือ จังหวัดเชียงใหม่ (ร้อยละ 70 ของพื้นที่จังหวัด) จังหวัดที่มีป่าไม้เบาบางที่สุด คือ จังหวัดเชียงราย (ร้อยละ 32.7 ของพื้นที่จังหวัด) ป่าไม้สำคัญในภาคเหนือ มีดังนี้

1. **ป่าเบญจพรรณ** มีถึงร้อยละ 46 ของพื้นที่ป่าไม้ทั้งหมดของภาคเหนือ ป่าเบญจพรรณที่มีไม้สักขึ้นอยู่ทั่วไปเรียกว่า ป่าสัก ซึ่งมีอยู่ในทุกจังหวัดของภาคเหนือ

2. ป่าแดงหรือป่าพะยอม ส่วนใหญ่พบอยู่บริเวณที่ราบหรือบริเวณเชิงเขาที่มีดินค่อนข้างแห้ง หรือ เป็นดินกรวดลูกรัง เป็นป่าโปร่งสลัดด้วยกอไผ่และหญ้าใบแข็ง ๆ ยาว ๆ ที่เรียกว่า หุ่นหญ้าสะวันนา ขึ้นปะปน ไม้ที่สำคัญ คือ ไม้เต็ง รัง ยาง พะยอม พะยุง เต็ง เหียง และไม้แดง

3. ป่าสนเขา ส่วนใหญ่พบอยู่บนทิวเขาที่สูงเหนือระดับน้ำทะเลตั้งแต่ 700 เมตร ขึ้นไป ป่าสนที่ปรากฏอยู่ในภาคเหนือ นั้น มีทั้งที่ขึ้นปะปนอยู่กับไม้ชนิดอื่น เช่น รัง เต็ง เหียง พลวงหรือขึ้นเป็นป่าสนล้วน ๆ

เมื่อศึกษาในกรอบที่ 7 เข้าใจ
แล้ว ดูภาพในหน้าถัดไปครับ

ภาพที่ 9 ป่าสัก วนอุทยานต้นสักใหญ่ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุดรธานี

ที่มา : <http://www.thai2trip.com/trip/detail.php?id=2327>

สืบค้นข้อมูลเมื่อ 5 สิงหาคม 2552

ภาพที่ 10 ป่าสนเขา ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงวัดจันทร์ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

ที่มา : http://www.thai-tour.com/wb/view_topic.php?id_topic=79

สืบค้นข้อมูลเมื่อ 6 สิงหาคม 2552

เมื่อศึกษาเรื่องทรัพยากรป่าไม้
แล้วในกรอบที่ 7 เรามาตอบ
คำถาม ลงมือทำได้เลยครับ

ค่ะ พี่สาวศึกษาเข้าใจแล้วและ
จะตอบคำถามให้ถูกต้อง
ทุกข้อเลยค่ะ

คำถามกรอบที่ 7

1. จังหวัดในภาคเหนือที่มีป่าไม้มากและหนาแน่นที่สุด คือ.....
2. ป่าที่สำคัญที่สุดของภาคเหนือ คือ
3. พันธุ์ไม้ที่ขึ้นอยู่ทั่วไปในป่าสนเขา ได้แก่.....

เฉลยกรอบที่ 7

1. จังหวัดในภาคเหนือที่มีป่าไม้มากและหนาแน่นที่สุด คือ จังหวัดเชียงใหม่
2. ป่าที่สำคัญที่สุดของภาคเหนือ คือ ป่าเบญจพรรณ
3. พันธุ์ไม้ที่ขึ้นอยู่ทั่วไปในป่าสนเขา ได้แก่ แกร้ง เต็ง เหียง พลวงหรือขึ้นเป็นป่าสนล้วน ๆ

เยี่ยมมากครับตอบได้ถูกต้องทุก
ข้อต่อไปศึกษาเรื่องทรัพยากรน้ำ
ในกรอบถัดไปครับ

ทรัพยากรน้ำ

ทรัพยากรน้ำในภาคเหนือ มีดังนี้

1. น้ำผิวดิน ภาคเหนือเป็นแหล่งกำเนิดของแม่น้ำสำคัญของประเทศ คือ แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม และแม่น้ำน่าน ที่ไหลมารวมกันเป็นแม่น้ำเจ้าพระยาในภาคกลาง และสาขาของแม่น้ำที่เป็นพรมแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ แม่น้ำกก แม่น้ำอิง แม่น้ำปาย แม่น้ำสายแม่น้ำเมย แหล่งน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ที่สุดของภาคนี้ คือ กว๊านพะเยา จังหวัดพะเยา นอกจากนี้ยังมีแหล่งน้ำขนาดเล็ก เช่น ฝายอ่างน้ำล้น และเขื่อนที่สร้างขึ้นสำหรับกักเก็บน้ำเพื่อการเกษตรกระจายอยู่ทั่วภูมิภาค เขื่อนขนาดใหญ่สำหรับผลิตกระแสไฟฟ้า และใช้ในการชลประทานในภาคเหนือ คือ เขื่อนสิริกิติ์จังหวัดอุตรดิตถ์ เป็นเขื่อนดินขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทยสร้างกันแม่น้ำน่าน

2. น้ำใต้ดิน ภาคเหนือมีน้ำใต้ดินค่อนข้างสมบูรณ์ โดยเฉพาะแอ่งเชียงใหม่ มีน้ำใต้ดินในรูปของน้ำบ่อ และน้ำบาดาลอยู่มาก สามารถนำน้ำออกมาใช้ได้ตลอดทั้งปี เช่น อำเภอสารภี และ อำเภอสันกำแพงใน จังหวัดเชียงใหม่ อำเภอป่าซาง จังหวัด ลำพูน

เมื่อศึกษาในกรอบที่ 8 แล้ว
ดูภาพในหน้าถัดไปครับ

ภาพที่ 11 แม่น้ำน่าน จังหวัดพิษณุโลก

ที่มา : <http://www.gotoknow.org/blogs/posts/389875>

สืบค้นข้อมูลเมื่อ 6 สิงหาคม 2552

ภาพที่ 12 แม่น้ำกกไหลผ่าน บ้านท่าตอน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่
ที่มา : <http://review.xn--l3cjf8d8bveb.com/comment/index/239/500>
สืบค้นข้อมูลเมื่อ 6 สิงหาคม 2552

ภาพที่ 13 กว๊านพะเยา จังหวัดพะเยา
ที่มา : <http://www.bloggang.com/viewblog.php?id>
สืบค้นข้อมูลเมื่อ 6 สิงหาคม 2552

ภาพที่ 14 เชื้อนสิริกิติ์ จังหวัดอุดรธานี
ที่มา : <http://travel1.upyim.com>
สืบค้นข้อมูลเมื่อ 6 สิงหาคม 2552

เมื่อศึกษาเรื่องทรัพยากรน้ำ
แล้วในกรอบที่ 8 เรามาตอบ
คำถาม ลงมือทำได้เลยครับ

ค่ะ ฟังไสศึกษาเข้าใจแล้วและ
จะตอบคำถามให้ถูกต้อง
ทุกข้อเลยค่ะ

คำถามรอบที่ 8

1. แหล่งน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ที่สุดของภาคนี้ คือ.....
2. เขื่อนดินขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ในภาคเหนือ คือ
3. แหล่งน้ำบาดาลที่สำคัญในภาคเหนือ คือ.....

เฉลยรอบที่ 8

1. แหล่งน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ที่สุดของภาคนี้ คือ กว๊านพะเยา จังหวัดพะเยา
2. เขื่อนดินขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ในภาคเหนือ คือ เขื่อนสิริกิติ์ จังหวัดอุตรดิตถ์
3. แหล่งน้ำบาดาลที่สำคัญในภาคเหนือ คือ แอ่งเชียงใหม่

เยี่ยมมากครับ ตอบถูกต้อง
ฟ้าใสเข้าใจทรัพยากรน้ำดี
แล้ว ในกรอบถัดไปศึกษา
ทรัพยากรแร่ธาตุครับ

กะ ภูผา อยากรู้ว่าแหล่ง
แร่ของภาคเหนืออยู่ที่
ไหนบ้างคะ

กรอบที่ 9

ทรัพยากรแร่ธาตุ

ภาคเหนือเป็นภาคที่อุดมด้วยทรัพยากรแร่ธาตุ ภาคหนึ่งของประเทศไทย เพราะมีภูมิประเทศที่มีโครงสร้างเป็นทิวเขา เนินเขา และแอ่งแผ่นดิน ในยุคกลางเก่า กลางใหม่ ที่บริเวณตอนกลางที่ผ่านการสึกกร่อน และมีการเปลี่ยนแปลงของแผ่นดิน โดยเฉพาะภูเขาทางตะวันตกที่เป็นแนวของทิวเขา อุดมด้วยแร่โลหะ แร่โอโลหะ และแร่เชื้อเพลิง

แร่โลหะที่สำคัญที่พบตามภูเขาหินแกรนิตในภาคเหนือ ได้แก่

1. แร่ดีบุก พบในเขตภูเขาของจังหวัดที่อยู่ทางเหนือและทางตะวันตกของภาค คือ จังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ ลำปาง และเชียงราย แต่มีปริมาณการผลิตไม่มาก เท่ากับแหล่งดีบุกสำคัญทางภาคใต้
2. ตะกั่วและสังกะสี พบในแถบจังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ ลำปาง และแพร่
3. ทองแดง พบในเขตจังหวัดอุดรดิตถ์ แพร่ น่าน และลำปาง

4. แม่งกานีส แหล่งแม่งกานีสในภาคเหนือมีแหล่งผลิตที่สำคัญอยู่ในจังหวัด ลำพูน เชียงใหม่ ลำปาง แพร่ เชียงราย และน่าน
5. เหล็ก ในภาคเหนือพบที่ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่
6. นิกเกิลและโครเมียม พบที่บ้านห้วยยาง อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์

เราไปศึกษาแหล่งแร่โลหะ
ต่อในหน้าถัดไปครับ

แร่โลหะ ที่สำคัญที่พบในภาคเหนือ ได้แก่

1. ฟลูออไรต์ พบที่อำเภอบ้านโฮ่ง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน อำเภอฝาง อำเภอแม่แจ่ม อำเภอสอด อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. แบไรต์ แหล่งแร่แบไรต์ที่สำคัญในภาคเหนือ คือ บริเวณภูไม้ทอง อำเภอดอยเต่าอำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ นอกจากนี้ยังมีใน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ลำพูน ลำปาง อุตรดิตถ์เชียงราย และแพร่
3. ยิปซัม แหล่งยิปซัมที่สำคัญในภาคเหนือ ได้แก่ แหล่งแม่มาะ อำเภอแม่มาะ จังหวัดลำปาง แหล่งแม่ก๊วะ อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง และแหล่งสองห้อง อำเภอ น้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์
4. ฟอสเฟต มีแหล่งเล็กๆ อยู่ที่ ตำบลนาแก้ว อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง
5. ดินขาวหรือดินเกาลิน ได้มีการพบในภาคเหนือที่ อำเภอแจ้ห่ม จังหวัด ลำปาง ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตเครื่องปั้นดินเผา ซึ่งมีการผลิตที่มีชื่อเสียงของจังหวัด

แร่เชื้อเพลิง ที่สำคัญทางเศรษฐกิจในภาคเหนือมี ดังนี้

1. ปิโตรเลียม น้ำมันดิบ แก๊สธรรมชาติเหลว พบที่ อำเภอฝาง จังหวัด เชียงใหม่ นำมาใช้เป็นน้ำมันหล่อลื่น น้ำมันดีเซลหมุนเรือปานกลาง และน้ำมันเตา

2. ลิกไนต์ พบที่ อำเภอแม่เมาะ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง ใช้เป็นเชื้อเพลิงใน โรงงานบ่มยา โรงงานไฟฟ้า เป็นต้น

เราไปดูภาพแหล่งแร่
ในหน้าถัดไปครับ

ภาพที่ 15 ดินขาว

ที่มา : <https://www.google.co.th/search?hl=th&sugexp>

สืบค้นข้อมูลเมื่อ 6 สิงหาคม 2552

ภาพที่ 16 โรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

ที่มา : <http://www.manager.co.th/Campus/ViewNews.aspx>

สืบค้นข้อมูลเมื่อ 6 สิงหาคม 2552

ศึกษาแล้ว ตอบคำถามทบทวน
ดูซิ ว่าเข้าใจหรือไม่ และเมื่อ
ตอบเสร็จแล้วให้ตรวจคำตอบ
ในกรอบถัดไปครับ

ค่ะ ไฟฟ้าศึกษาเข้าใจแล้วและ
จะพยายามตอบคำถามให้
ถูกต้องทุกข้อเลยค่ะ

คำถามกรอบที่ 9

1. แร่ดีบุก พบในเขต.....
2. ดินขาว พบมากที่สุด
3. แหล่งแร่เหล็กที่สำคัญ คือ

เฉลยกรอบที่ 9

1. แร่ดีบุก พบในเขตภูเขาของจังหวัดที่อยู่ทางเหนือและทางตะวันตกของภาค
2. ดินขาว พบมากที่อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง
3. แหล่งแร่เหล็กที่สำคัญ คือ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

เก่งมาก ฟ้าใส
ตอบคำถาม ได้ถูกต้องครับ

ภูผา อยากรู้ว่าพี่
เศรษฐกิจของภาคเหนือ
มีอะไรบ้างแล้วซี

ลักษณะทางสังคมของภาคเหนือ

ลักษณะเศรษฐกิจ

อาชีพสำคัญของประชากรในภาคเหนือ แสดงให้เห็นความสามารถในการปรับตัวเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทางกายภาพของภาคนี้ จึงทำให้ภูมิภาคนี้เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจสำคัญของประเทศ

1. เกษตรกรรม ประชากรส่วนใหญ่ในภาคเหนือประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ ทำนา ทำสวน ทำไร่ เป็นต้น เนื่องจากลักษณะภูมิประเทศของภาคเหนือเป็นเทือกเขาสูงแทรกสลับด้วยแอ่งที่ราบที่อุดมสมบูรณ์ เพราะเป็นพื้นที่รับน้ำจากเทือกเขาสูง โดยสายน้ำต่าง ๆ จะนำเอาแร่ธาตุที่มีประโยชน์ต่อพืชมาเติมเต็มโดยตลอด พืชเศรษฐกิจของภาคเหนือ ได้แก่ ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง และพืชเมืองหนาว อาทิ สตรอเบอรี่ ลิ้นจี่ ลำไย ส้ม ไม้ดอก และผักชนิดต่าง ๆ เช่น กะหล่ำปลี หอม กระเทียม เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ เป็ด ไก่ และปลาน้ำจืด

ภาพที่ 17 สตรอเบอร์รี่ในโครงการหลวงดอยอ่างขาง จังหวัดเชียงใหม่

ที่มา : <http://www.bloggang.com/viewdiary.php?id>

สืบค้นข้อมูลเมื่อ 6 สิงหาคม 2552

2. อุตสาหกรรม อุตสาหกรรมส่วนใหญ่ในภาคเหนือที่สำคัญ มีดังนี้

- 2.1 อุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เช่น โรงสีข้าว โรงบ่มใบยาสูบ โรงงานผักและผลไม้กระป๋อง เป็นต้น
- 2.2 อุตสาหกรรมแปรรูปไม้ เช่น การทำเฟอร์นิเจอร์ เครื่องเรือน แกะสลักไม้ ทำกระดาษสา ทำร่ม เป็นต้น เนื่องจากภาคเหนือมีทรัพยากรป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์
- 2.3 อุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา ที่จังหวัดลำปาง เชียงใหม่ และอุดรดิตถ์
- 2.4 อุตสาหกรรมทอผ้าพื้นเมือง ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือน เช่น การทอผ้าฝ้าย ผ้าไหม เป็นต้น

ภาพที่ 18 อชิฟแกะสลักไม้ จังหวัดแพร่

ที่มา : <http://siamwoodcarving.com/wood-carving/405/>

สืบค้นข้อมูลเมื่อ 7 สิงหาคม 2552

ภาพที่ 19 เครื่องปั้นดินเผาตราไก่ เอกลักษณ์ของจังหวัดลำปาง

ที่มา : <http://m.thairath.co.th/content/life/219420>

สืบค้นข้อมูลเมื่อ 7 สิงหาคม 2552

3. การบริการ เศรษฐกิจด้านการบริการที่สำคัญที่สุดของภาคเหนือ ได้แก่ การท่องเที่ยว ซึ่งสร้างรายได้มากที่สุด เนื่องจากภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นเทือกเขา และมีภูมิอากาศหนาวเย็นกว่าภูมิภาคอื่น ๆ ความหลากหลายทางธรรมชาติของภาคเหนือ ทำให้เกิดภูมิทัศน์ที่สวยงามหลากหลายลักษณะ แหล่งท่องเที่ยวของภาคเหนือ เช่น คอยอินทนนท์ คอยอ่างขาง คอยสุเทพ – คอยปุย คอยขุนตาล คอยภูคา คอยแม่อุคอ ออบหลวง แพะเมืองผี เป็นต้น

ภาพที่ 20 ดอกบัวตอง คอยแม่อุคอ อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ที่มา : <http://www.bloggang.com/viewdiary.php?id>

สืบค้นข้อมูลเมื่อ 7 สิงหาคม 2552

ภาพที่ 21 วนอุทยานแห่งชาติเพะเมืองผี อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

ที่มา : <http://www.bloggang.com/mainblog.php?i>

สืบค้นข้อมูลเมื่อ 7 สิงหาคม 2552

เมื่อศึกษาเรื่องลักษณะเศรษฐกิจ
แล้วในกรอบที่ 10 เรามาตอบ
คำถาม ลงมือทำได้เลยครับ

กะ ฟังใส่ศึกษาเข้าใจแล้วและ
ตั้งใจตอบคำถามให้ถูกหมด
ทุกข้อเลยกะ

คำถามกรอบที่ 10

1. การเพาะปลูกพืชของภาคเหนืออุดมสมบูรณ์ สาเหตุจาก.....
2. พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของภาคเหนือ คือ
3. ภาคเหนือมีอุตสาหกรรมแปรรูปไม้ เกิดจากปัจจัยคือ.....
4. การท่องเที่ยวในภาคเหนือสร้างรายได้มาก เพราะ.....

เฉลยกรอบที่ 10

1. การเพาะปลูกพืชของภาคเหนืออุดมสมบูรณ์ สาเหตุจากลักษณะภูมิประเทศของภาคเหนือเป็นเทือกเขาสูงแทรกสลับด้วยแอ่งที่ราบที่อุดมสมบูรณ์ เพราะเป็นพื้นที่รับน้ำจากเทือกเขาสูง โดยสายน้ำต่างๆ จะนำเอาแร่ธาตุที่มีประโยชน์ต่อพืชมาเติมเต็มโดยตลอด
2. พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของภาคเหนือ คือ ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง และพืชเมืองหนาว อาทิ สตรอเบอร์รี่ ลิ้นจี่ ลำไย ส้ม ไม้ดอก และผักชนิดต่างๆ เช่น กะหล่ำปลี หอม กระเทียม เป็นต้น
3. ภาคเหนือมีอุตสาหกรรมแปรรูปไม้ เกิดจากปัจจัย คือ ภาคเหนือมีทรัพยากรป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์
4. การท่องเที่ยวในภาคเหนือสร้างรายได้มาก เพราะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นเทือกเขา และมีภูมิอากาศหนาวเย็นกว่าภูมิภาคอื่นๆ ความหลากหลายทางธรรมชาติของภาคเหนือ ทำให้เกิดภูมิทัศน์ที่สวยงามหลากหลายลักษณะ

เก่งมาก ฟาไฮ
ตอบคำถาม ได้ถูกต้องครับ

กรอบที่ 11

ลักษณะประชากร

การกระจายตัวของประชากรและการตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนในภาคเหนือ ขึ้นอยู่กับลักษณะภูมิประเทศ ดิน และแหล่งน้ำเป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือบริเวณที่เป็นที่ราบหรือแอ่งแผ่นดินระหว่างภูเขาที่มีแม่น้ำลำธารไหลผ่านพาโคลนตม ตะกอนจากที่สูงมาทับถม ทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะในการเพาะปลูกพืชผลชนิดต่าง ๆ มีทั้งพืชพรรณเมืองร้อน และเมืองหนาว เพราะมีภูมิอากาศหนาวเย็นในฤดูหนาว โดยเฉพาะบนที่สูงที่มีชาวเขาตั้งบ้านเรือนอยู่ ส่วนบริเวณที่ราบที่มีดินอุดมสมบูรณ์ มีผู้คนตั้งบ้านเรือนมาช้านานจนกลายเป็นจังหวัดสำคัญต่าง ๆ ในภาคเหนือ เช่น จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน แพร่ และน่าน จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดสำคัญมากของภาคเหนือปัจจุบันนี้ เป็นจังหวัดที่มีจำนวนประชากรมากที่สุดในภาคเหนือ และเป็นเมืองศูนย์กลางการท่องเที่ยวที่ขยายตัวขึ้นไปทางภาคเหนือของประเทศไทย

ส่วนบริเวณภูเขา ที่สูง หรือ พื้นที่ที่ติดชายแดน และเต็มไปด้วยป่าเขา ทิวกันดารห่างไกลเส้นทางคมนาคม เช่น ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน และน่าน จะมีประชากรอาศัยอยู่เบาบาง โดยเฉพาะจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีจำนวนประชากรน้อยที่สุด

เก่งมาก ฟ้าใส
ตอบคำถามในกรอบถัดไป
ครับ

เมื่อศึกษาเรื่องลักษณะประชากร
แล้วในกรอบที่ 11 เรามาตอบ
คำถาม ลงมือทำได้เลยครับ

ค่ะ ฟังไสศึกษาเข้าใจแล้วและ
ตั้งใจตอบคำถามให้ถูกต้อง
ทุกข้อเลยค่ะ

คำถามกรอบที่ 11

1. ปัจจัยที่ส่งเสริมให้ประชากรหนาแน่นในบางบริเวณของภาคเหนือ
คือ.....
2. จังหวัดที่มีประชากรมากที่สุด คือ
3. จังหวัดที่มีประชากรน้อยที่สุด คือ.....

เฉลยกรอบที่ 11

1. ปัจจัยที่ส่งเสริมให้ประชากรหนาแน่นในบางบริเวณของภาคเหนือ คือ บริเวณที่เป็นที่ราบ หรือแอ่งแผ่นดินระหว่างภูเขาที่มีแม่น้ำลำธาร ไหลผ่านพาโคลนตม ตะกอนจากที่สูงมาทับถม ทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ เหมาะในการเพาะปลูก
2. จังหวัดที่มีประชากรมากที่สุด คือ จังหวัดเชียงใหม่
3. จังหวัดที่มีประชากรน้อยที่สุด คือ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

เก่งมาก ฟ้าใส
ตอบคำถาม ได้ถูกต้องครับ

ฟ้าใสอยากรู้ว่า
ชาวเหนือพูดภาษาถิ่น
อย่างไรบ้างคะ

เดี๋ยวเราไปศึกษาพร้อม ๆ กัน
ในกรอบถัดไป ครับ

ลักษณะสังคมและวัฒนธรรม

1. เชื้อชาติ ประชากรชาวไทยในภาคเหนือ ส่วนใหญ่เป็นชนชาติไทย สืบเชื้อสายมาจากไทยล้านนาหรือไทยโยนก จึงทำให้สำเนียงการพูด วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ศิวพวรรณ และการแต่งกายผิดแผกไปจากชาวไทยในภาคอื่น ประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวไทยที่เรียกกันว่า ไทยเหนือหรือคนเมือง ซึ่งส่วนใหญ่พูดภาษาสำเนียงทางเหนือ และมีพวกชาวไทยสาขาย่อยอื่น ๆ อีก คือ

1.1 ไทยยอง อยู่ในจังหวัดลำพูน มีอาชีพเพาะปลูก และทอผ้า

1.2 ไทยเงิน อยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ มีอาชีพทำเครื่องเงิน

ภาพที่ 22 ไทยของ จังหวัดเชียงใหม่

ที่มา : <http://www.oknation.net/blog/cm-arabica/2010/07/10/entry-1>

สืบค้นข้อมูลเมื่อ 8 สิงหาคม 2552

1.3 ไทยลื้อ ปัจจุบันมีมากในจังหวัดเชียงราย

1.4 ไทยใหญ่ หรือ เงี้ยว มีมากในจังหวัดที่อยู่ก่อนไปทางตะวันตกเฉียงเหนือ ติดกับพรมแดนประเทศพม่า เช่น จังหวัดแม่ฮ่องสอนและเชียงใหม่ มีอาชีพทางการค้าขาย และทำไร่

1.5 ชาวไทยภูเขา ภาคเหนือมีชาวไทยภูเขาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งแบ่งเป็นเผ่าต่างๆ ได้แก่ ม้ง เย้า ลีซอ อีก้อ มูเซอ และกะเหรี่ยง เป็นต้น ส่วนมากอาศัยอยู่แถบทางเหนือและมีอาชีพต่างไปจากชาวไทยที่อาศัยอยู่ในบริเวณที่ราบ ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง มีจำนวนประชากรมากที่สุด คือ มีปริมาณเกือบครึ่งของจำนวนชาวไทยภูเขาทั้งหมดในภาคเหนือ รองลงมา คือ ชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง

ภาพที่ 23 ชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ที่มา : <http://www.ezytrip.com/webboard/show.php?id=15950->

สืบค้นข้อมูลเมื่อ 8 สิงหาคม 2552

คำถามกรอบที่ 12

คำชี้แจง ให้นักเรียนจับคู่ให้สัมพันธ์กัน โดยนำตัวอักษรหน้าข้อความด้านขวามือ
ไปใส่ในช่องว่างหน้าข้อความด้านซ้ายมือ ทำในกระดาษคำตอบ

ข้อความด้านซ้ายมือ

-1. ชาวไทยในภาคเหนือ
-2. ไทยใหญ่
-3. กะเหรี่ยง
-4. ลำพูน
-5. ไทยลื้อ

ข้อความด้านขวามือ

- ก. ค้าขาย ทำร่ม
- ข. ไทยล้านนาหรือไทยโยนก
- ค. ไทยยอง
- ง. เชียงราย
- จ. ชาวไทยภูเขาที่มีจำนวนมากที่สุด
- ฉ. ม้ง เย้า

ช. ไทยเงิน

เฉลยกรอบที่ 12

คำชี้แจง ให้นักเรียนจับคู่ให้สัมพันธ์กัน โดยนำตัวอักษรหน้าข้อความด้านขวามือ ไปใส่ในช่องว่างหน้าข้อความด้านซ้ายมือ ทำในกระดาษคำตอบ

ข้อความด้านซ้ายมือ

-ข.....1. ชาวไทยในภาคเหนือ
-ก.....2. ไทยใหญ่
-จ.....3. กะเหรี่ยง
-ค.....4. ลำพูน
-ง.....5. ไทยลื้อ

ข้อความด้านขวามือ

- ก. ค้าขาย ทำร่ม
- ข. ไทยโยนก
- ค. ไทยยอง
- ง. เชียงราย
- จ. ชาวไทยภูเขาที่มีจำนวนมากที่สุด
- ฉ. ม้ง เย้า
- ช. ไทยเงิน

เก่งมากครับตอบได้ถูกต้องแสดงว่า
เข้าใจแล้ว เราไปศึกษาศาสนาและ
ภาษาต่อในกรอบถัดไปครับ

กรอบที่ 13

2. ศาสนา ประชากรส่วนใหญ่ของภาคเหนือนับถือพระพุทธศาสนาไม่ต่ำกว่าร้อยละ 95 ทำให้มีความเชื่อและมีประเพณีที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาเป็นส่วนใหญ่

3. ภาษา ชาวไทยทางภาคเหนือมีภาษาใช้สื่อสารเป็นของตนเองที่นอกเหนือจากภาษาไทย และเรียกภาษาของตนว่า ภาษาล้านนา หรือ คำเมือง และมีการใช้รูปอักษรของล้านนา ซึ่งมีลักษณะกลม โดยได้ต้นแบบจากอักษรมอญโบราณ ปัจจุบันนี้ตัวอักษรดังกล่าวได้เปลี่ยนไป เพราะชาวไทยภาคเหนือไม่สามารถเขียนได้แล้วโดยหันมาใช้อักษรไทยปัจจุบัน

ตารางที่ 1 ตารางเปรียบเทียบอักษรล้านนากับอักษรของไทย

อักษรล้านนา	อักษรไทย	คำอ่าน
ᨁ	ก	กะ
ᨂ	ข	ขะ
ᨃ	ค	ก๊ะ
ᨄ	ฅ	คะ
ᨅ	ง	งะ
ᨆ	จ	จ๊ะ
ᨇ	ฉ	ฉะ
ᨈ	ช	จ๊ะ
ᨉ	ซ	ซะ
ᨊ	ณ	ชะ

ที่มา: <http://www.geocities.com/thairommids/pasalanna/pasalanna.htm> สืบค้นข้อมูลเมื่อ 8 สิงหาคม 2552

4. ประเพณีและวัฒนธรรม ภาคเหนือมีประเพณีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ซึ่งประกอบด้วยประเพณีและวัฒนธรรมแบบล้านนาเช่น ประเพณีตานก๋วยสลาก (การถวายทานโดยไม่เจาะจงผู้รับ) ประเพณียี่เป็ง (ลอยกระทง) ที่จังหวัดเชียงใหม่ ประเพณีปอยส่างลองหรืองานบวชลูกแก้วของชาวไทยใหญ่ ที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ประเพณีงานสรงหลวง(ภาชนะใส่น้ำใบใหญ่เพื่อสรงน้ำพระในเทศกาลสงกรานต์) ที่จังหวัดลำปาง เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีประเพณีของชาวเขาในเขตที่สูง จะมีลักษณะเฉพาะของแต่ละเผ่า เช่น ประเพณีไล่ชิงช้าของชาวอาข่า (อิก้อ) ที่จังหวัดเชียงราย เป็นต้น

ภาพที่ 24 ประเพณีตานก๋วยสลาก อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน

ที่มา : <http://www.sahavicha.com/?name=knowledge&file=readknowledge&id=3902>

สืบค้นข้อมูลเมื่อ 9 สิงหาคม 2552

ภาพที่ 25 ประเพณียี่เป็ง จังหวัดเชียงใหม่

ที่มา : http://siya.in.th/61203/index.php?option=com_content&view=article&id=10&Itemid=21

สืบค้นข้อมูลเมื่อ 9 สิงหาคม 2552

ภาพที่ 26 ประเพณีปอยส่างลอง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ที่มา : <http://www.siamfreestyle.com/travel-tip>

สืบค้นข้อมูลเมื่อ 9 สิงหาคม 2552

ภาพที่ 27 ประเพณีสรงหลวง จังหวัดลำปาง

ที่มา : <http://picpost.postjung.com/140233.html#pic10>

สืบค้นข้อมูลเมื่อ 9 สิงหาคม 2552

ภาพที่ 28 ประเพณีโล้ชิงช้าของชาวอาข่า จังหวัดเชียงราย

ที่มา : <http://picpost.postjung.com/140233.html#pic10>

สืบค้นข้อมูลเมื่อ 9 สิงหาคม 2552

เมื่อศึกษาเรื่องเชื้อชาติในภาคเหนือ
แล้วในกรอบที่ 12 เรามาตอบคำถาม
ลงมือทำได้เลยครับ

คำถามกรอบที่ 13

คำสั่ง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวและทำเครื่องหมายกากบาท (×) ในกระดาษคำตอบ

1. จังหวัดใดในภาคเหนือจัดงานประเพณีสรงหลวง

ก. แพร่	ข. ลำปาง
ค. เชียงใหม่	ง. แม่ฮ่องสอน
2. ภาษาล้านนา มีต้นแบบจากอักษรใด

ก. อักษรมอญ	ข. อักษรขอม
ค. อักษรมาเลย์	ง. อักษรลาว
3. ข้อใด คือ ประเพณีและวัฒนธรรมที่สำคัญของภาคเหนือ

ก. ลิเก	ข. ลำตัด
ค. ปอยส่างลอง	ง. เพลเทียนเล่นไฟ
4. ประเพณีและวัฒนธรรมของภาคเหนือมีรากฐานจากสิ่งใด

ก. ที่ตั้ง	ข. ภูมิอากาศ
ค. ภูมิประเทศ	ง. พระพุทธศาสนา

เฉลยกรอบที่ 13

1. ข. ลำปาง

2. ก. อักษรมอญ
3. ค. ปอยส่างลอง
4. ง. พระพุทธรูป

เก่งมากครับตอบได้ถูกต้องแสดงว่า
เข้าใจแล้ว เราไปศึกษากรอบสรุป
เพื่อความสมบูรณ์และชัดเจน
ในกรอบถัดไปครับ

ค่ะ พี่สาวจะพยายามตอบ
คำถามให้ถูกต้องหมดทุกข้อเลยค่ะ

กรอบสรุป

ภาคเหนือตั้งอยู่บริเวณส่วนเหนือของประเทศไทย มีเนื้อที่ทั้งหมด 93,690 ตารางกิโลเมตรคิดเป็นร้อยละ 18.25 ของเนื้อที่ประเทศ เป็นภาคที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 2 ของประเทศรองมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภูมิประเทศของภาคเหนือ ประกอบด้วยทิวเขาสูงทอดยาวในแนวนานจากเหนือลงมาทางใต้ มีแม่น้ำสายสั้น ๆ อีกหลายสายที่ไหลลงสู่แม่น้ำที่เป็นพรมแดนระหว่างไทยและประเทศเพื่อนบ้าน ส่งผลให้ภาคเหนือมีภูมิอากาศแบบร้อนชื้นสลับร้อนแห้งแล้ง โดยที่ภาคเหนือตั้งอยู่ในภาคพื้นทวีปมากที่สุด อุณหภูมิจึงสูงมาก และได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ทำให้เกิดฤดูกาล 3 ฤดู คือ ฤดูฝน ฤดูหนาว และฤดูร้อน ซึ่งในฤดูหนาวจะมีอากาศหนาวกว่าทุกภาค

ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาและที่สูง พื้นที่เพาะปลูกมีน้อยคือประมาณร้อยละ 20 ของเนื้อที่ภูมิภาคนี้เท่านั้น ในอดีตเป็นภาคที่อุดมสมบูรณ์ด้วยป่าไม้ และมีสัตว์ป่านานาชนิดอาศัยอยู่มาก ในปัจจุบันนี้ป่าไม้ถูกทำลายลง จำนวนสัตว์ป่าก็ลดน้อยลงด้วย บริเวณเทือกเขามีทรัพยากรแร่ธาตุต่าง ๆ คือ แร่โลหะ แร่โอโลหะ และแร่เชื้อเพลิง

ประชากรประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีการเพาะปลูก การทำไร่ ทำนา รวมทั้งการทำฟาร์มเลี้ยงสัตว์ มีการปลูกพืชผัก ผลไม้เมืองหนาวบริเวณที่มีอากาศหนาวเย็น มีการประกอบอาชีพอุตสาหกรรมพื้นเมืองหัตถกรรมที่มีชื่อเสียง เช่น การทอผ้า ทำร่ม เครื่องเงิน การแกะสลัก เป็นต้น นอกจากนั้นมีอุตสาหกรรมสมัยใหม่ เช่น โรงบ่มยา โรงงานผลิตอาหารสำเร็จรูป และการบริการที่สำคัญ คือ การท่องเที่ยว ได้ขยายตัวมากขึ้น เนื่องจากภาคเหนือเป็นภาคที่มีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวมากมาย มีประเพณีวัฒนธรรมหลากหลาย จึงเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวที่สำคัญ

แบบฝึกหัด

คำชี้แจง

1. แบบฝึกหัดเป็นแบบปรนัย จำนวน 10 ข้อ
2. นักเรียนทำแบบฝึกหัดลงในกระดาษคำตอบที่กำหนดให้

คำสั่ง : ให้นักเรียนจับคู่ให้สัมพันธ์กัน โดยนำตัวอักษรหน้าข้อความด้านขวามือ ไปใส่ในช่องว่างหน้าข้อความด้านซ้ายมือ ทำในกระดาษคำตอบ

ข้อความด้านซ้ายมือ

-1. ดอยอินทนนท์
-2. เขื่อนสิริกิติ์
-3. อุทยานธรรมชาติวิทยา
-4. ประเพณียี่เป็ง
-5. จุดตะวันออกสุด
-6. อุตรดิตถ์
-7. ที่ราบลุ่มแม่น้ำ
-8. ไม้สัก
-9. ประเพณีตานก๋วยสลาก
-10. น้ำค้างแข็งบนใบไม้

ข้อความด้านขวามือ

- ก. แม่คะนิง
- ข. ร้อยละ 20 ของพื้นที่
- ค. ป่าเบญจพรรณ
- ง. จังหวัดแพร่
- จ. แม่น้ำน่าน
- ฉ. จังหวัดเชียงใหม่
- ช. อำเภอปัว จังหวัดน่าน
- ซ. จังหวัดลำปาง
- ณ. เพื่อกเขาถนนธงชัย
- ญ. อากาศร้อนมากที่สุด
- ฎ. ไทยเงิน
- ฏ. การถวายทานโดยไม่เจาะจงผู้รับ

เฉลยแบบฝึกหัด

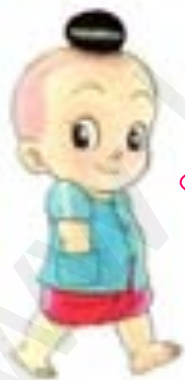

ข้อความด้านซ้ายมือ

-ฉ.....1. คอยอินทนนท์
-จ.....2. เขื่อนสิริกิติ์
-ช.....3. อุทยานธรรมชาติวิทยาแห่
-ฉ.....4. ประเพณีผีเป้ง
-ช.....5. จุดตะวันออกสุด
-ญ.....6. อุดรดิตถ์
-บ.....7. ที่ราบลุ่มแม่น้ำ
-ค.....8. ไม้สัก
-ฎ.....9. ประเพณีตานก๋วยสลาก
-ก.....10. น้ำค้างแข็งบนใบไม้

ข้อความด้านขวามือ

- ก. แม่คะนึ่ง
- ข. ร้อยละ 20 ของพื้นที่
- ค. ป่าเบญจพรรณ
- ง. จังหวัดแพร่
- จ. แม่น้ำน่าน
- ฉ. จังหวัดเชียงใหม่
- ช. อำเภอปัว จังหวัดน่าน
- ซ. จังหวัดลำปาง
- ณ. เพื่อความสะดวกขนส่ง
- ญ. อากาศร้อนมากที่สุด
- ฎ. ไทยเงิน
- ฏ. การถวายทานโดยไม่เจาะจงผู้รับ

เก่งมากครับตอบได้ถูกต้องแสดงว่า
เข้าใจแล้ว เราไปศึกษากรอบสรุป
เพื่อความสมบูรณ์และชัดเจน
ในกรอบถัดไปครับ

ราย	11(ส21101)		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
เรื่อง	ภูมิศาสตร์ภาคเหนือ	แบบทดสอบหลังเรียน	ปีการศึกษา 2553
จำนวน	10 ข้อ		เวลา 10 นาที

คำชี้แจง แบบทดสอบเป็นแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

เรื่อง ภูมิศาสตร์ภาคเหนือ

คำสั่ง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวและทำเครื่องหมายกากบาท (×) ในกระดาษคำตอบ

1. ยอดดอยอินทนนท์ซึ่งเป็นยอดเขาที่สูงที่สุดในประเทศไทยอยู่ในจังหวัดใด
ก. น่าน
ข. แพร่
ค. ลำปาง
ง. เชียงใหม่
2. ดินแดนที่อยู่เหนือสุดของภาคเหนือคือที่ใด
ก. อำเภอปัว จังหวัดน่าน
ข. อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์
ค. อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย
ง. อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
3. ข้อใดเป็นลักษณะภูมิประเทศที่ปรากฏเด่นชัดของภาคเหนือ
ก. ทิวเขาและที่ราบระหว่างทิวเขา
ข. ที่ราบแคบ ๆ บริเวณชายฝั่งทะเล
ค. ที่ราบกว้างใหญ่และมีแม่น้ำไหลผ่าน
ง. แอ่งที่ราบและทิวเขาบริเวณขอบของภาค
4. แหล่งน้ำธรรมชาติที่ใหญ่ที่สุดในภาคเหนือ คือ ข้อใด
ก. ฝาย
ข. อ่างน้ำล้น
ค. กว๊านพะเยา
ง. เขื่อนสิริกิติ์

5. ดินในภาคเหนือประเภทใดเหมาะในการเพาะปลูก

- ก. ดินร่วน
- ข. ดินเหนียว
- ค. ดินร่วนปนทราย
- ง. ดินที่ราบลุ่มแม่น้ำและที่ราบระหว่างทิวเขา

6. จังหวัดใดที่มีปริมาณน้ำฝนมากที่สุด

- ก. ลำพูน
- ข. เชียงราย
- ค. เชียงใหม่
- ง. แม่ฮ่องสอน

7. ป่าไม้ประเภทใดพบมากในภาคเหนือ

- ก. ป่าไผ่
- ข. ป่าดิบ
- ค. ป่าชายเลน
- ง. ป่าเบญจพรรณ

8. ลิกไนต์พบมากที่จังหวัดใด

- ก. ลำพูน
- ข. ลำปาง
- ค. เชียงราย
- ง. เชียงใหม่

9. จังหวัดใดในภาคเหนือเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจที่สำคัญที่สุด

- ก. แพร่
- ข. ลำพูน
- ค. เชียงราย
- ง. เชียงใหม่

10. ชาวไทยภาคเหนือส่วนใหญ่สืบเชื้อสายใด

- ก. ไทยลื้อ
- ข. ไทยจีน
- ค. ไทยโยนก
- ง. ไทยใหญ่หรือเงี้ยว

ทำแบบทดสอบเสร็จแล้ว
ตรวจคำตอบหน้าถัดไปครับ

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

1. ง
2. ค

3. ก

4. ค

5. ง

6. ข

7. ง

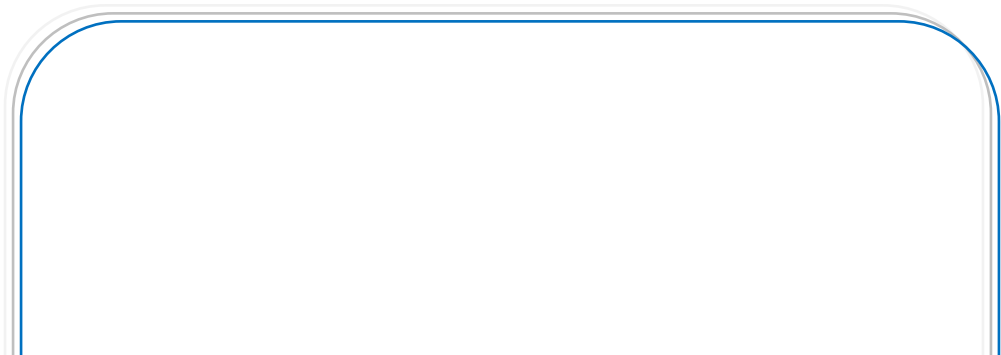
8. ข

9. ง

10. ค

เกณฑ์การประเมิน

- ถูก 1 - 4 ข้อ เพื่อน ๆ ต้องแก้ไข และเร่งทำความเข้าใจกับบทเรียนให้มาก ๆ นะครับ
- ถูก 5 - 7 ข้อ พอใช้ แต่เพื่อน ๆ ต้องศึกษาเพิ่มเติมอีกนะครับ
- ถูก 8 - 9 ข้อ ดี อยู่ในเกณฑ์ที่น่ายินดีมาก
- ถูก 10 ข้อ ดีมาก ยอดเยี่ยมมากเลยครับ ขอแสดงความยินดีในความสำเร็จในการศึกษาบทเรียนสำเร็จรูปเรื่อง ภูมิศาสตร์ประเทศไทย ครับ

เพื่อน ๆ ลองเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและคะแนนหลังเรียนว่ามีความแตกต่างกันมากน้อยแค่ไหน ถ้าเพื่อน ๆ ได้คะแนนหลังเรียนมากกว่าก่อนเรียน แสดงว่าเพื่อน ๆ เกิดการเรียนรู้และมีความเข้าใจเนื้อหาเป็นอย่างดี แต่ถ้าเพื่อน ๆ ได้คะแนนหลังเรียนน้อยกว่าก่อนเรียน แสดงว่าเพื่อน ๆ ยังไม่เกิดการเรียนรู้ดีเท่าที่ควร ต้องพยายามศึกษาและเรียนรู้ใหม่อีกครั้งนะครับ

บรรณานุกรม

กวี วรกวิน และคณะ หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้ภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

กรุงเทพมหานคร สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ 2546.

จุฬาลงกรณ์ , มหาวิทยาลัย ภูมิลักษณะประเทศไทย กรุงเทพมหานคร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2534.

ชวนพิศ ชูรัตน์ และคณะ รวมชุดสาระการเรียนรู้พื้นฐานภูมิศาสตร์ม.1

กรุงเทพมหานคร เอ็มพันธ์ 2549.

ธีระ นุชเปี่ยม และคณะ หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กรุงเทพมหานคร แม็ค 2553.

นิคม สุมงคล คู่มือเตรียมสอบสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ม.1 หลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม กรุงเทพมหานคร เจริญดีมั่นคงการพิมพ์ ม.ป.ป.

ปิยะโรจน์ เลี้ยวไพโรจน์ คู่มือสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา และ
วัฒนธรรม กรุงเทพมหานคร พัฒนาศึกษา ม.ป.ป.

พัฒนาคุณภาพวิชาการ,สถาบัน ชุดกิจกรรมพัฒนาการคิด ภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
กรุงเทพมหานคร สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ 2553.

วรรณิ พุทธาวุฒิไกร ภูมิศาสตร์ประเทศไทย พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร
โอเดียนสโตร์ 2549.

วิทยา ปานะบุตร คู่มือเสริมทักษะการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และ
วัฒนธรรม ม.1 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551
กรุงเทพมหานคร ธนรัชการพิมพ์ 2553.

วิทยา ปานะบุตร ตะลุยไจทย์สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.1
กรุงเทพมหานคร
พ.ศ.พัฒนา ม.ป.ป.

วิโรจน์ เอี่ยมเจริญและคณะ หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภูมิศาสตร์ ม.1 กลุ่มสาระ
การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์ ม.ป.ป.

สมมติ สมบูรณ์ หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานภูมิศาสตร์ ม.1
กรุงเทพมหานคร

วัฒนาพานิช 2546.

สุภาพ บุญไชย ภูมิศาสตร์ประเทศไทย กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์ 2548.

<http://www.google.co.th/imgres?start=18&num> สืบค้นข้อมูลเมื่อ 3 สิงหาคม 2552

www.kroobannok.com

www.kroobannok.com